

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.411.003.02.2022

Pan
Marek Bator
Prezes Zarządu
Servire Sp. z o.o.
Ul. Staszica 14, 42-200 Częstochowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/22/504 – Realizacja programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz wybrane organizacje pozarządowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Servire Sp. z o.o. ¹ , ul. Staszica 14, 42-200 Częstochowa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Bator, Prezes Zarządu, od 25 września 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie.2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2022
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Monika Bukowiec, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/188/2022 z 19 września 2022 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: *Spółka*.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Spółkę zadań dotowanych środkami z programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 ⁴ .
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>W okresie objętym kontrolą Spółka zrealizowała w ramach Programu jeden projekt i była w trakcie realizacji drugiego, na które otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Rodziny i Pracy i Polityki Społecznej⁵ w łącznej kwocie 329 000 zł⁶, które wydatkowano w 100% kwoty otrzymanej w 2021 r. oraz w 50,2% w 2022 r.⁷.</p> <p>Zadania merytoryczne określone w projektach zostały zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami i określonymi w ofertach założeniami oraz prawidłowo udokumentowane. Poddane analizie wydatki były niezbędne do realizacji projektów.</p> <p>Spółka prowadziła ewidencję wydatków związanych z projektami na wyodrębnionych kontach analitycznych zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁸ oraz w umowach zawartych z Ministerstwem.</p> <p>Spółka terminowo wywiązała się z obowiązku przedłożenia sprawozdania i rozliczeń końcowych zadania zrealizowanego w 2021 r.</p> <p>Zrealizowany przez Spółkę w 2021 r. projekt przyniósł zakładane efekty. Spółka przeprowadziła ewaluację projektu dotowanego w 2021 r. z Programu Aktywni+.</p>

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie
Opis stanu faktycznego	<p>1.1. W latach 2021-2022 Spółka zrealizowała jeden projekt dofinansowany z Programu „Aktywni+” i była w toku realizacji drugiego projektu. I tak:</p> <p>1) W okresie od 1 maja do 31 grudnia 2021 r. zrealizowała projekt pn. „Senior dla Seniora”¹⁰. Umowę w sprawie realizacji tego projektu zawarto 16 września 2021 r., a wysokość przyznanej dotacji wyniosła 225 000 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 249 950 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji stanowiła 90,02 % wydatków ogółem.</p> <p>2) Od 1 maja 2022 r. realizowała projekt pn. „Senior dla Seniora”¹¹. Umowę w sprawie realizacji tego projektu zawarto 8 lipca 2022 r., a wysokość przyznanej dotacji</p>

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Program wprowadzony uchwałą Nr 167 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 (M.P. poz. 1125), dalej: *Program „Aktywni+” lub Program*.

⁵ Dalej: *MRiPS lub Ministerstwo*.

⁶ Z tego w 2021 r. otrzymano dotację w wysokości 225 000 zł, a w 2022 r. w wysokości 104 000 zł.

⁷ Na dzień 30 września 2022 r.

⁸ Dz.U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm. Dalej: *ustawa o działalności pożytku publicznego*.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dalej: *Projekt 2021*.

¹¹ Zakończenie realizacji projektu było zaplanowane na 31 grudnia 2022 r. Dalej: *Projekt 2022*.

wyniosła 104 000 zł. Według stanu na dzień 30 września 2022 r. koszt realizacji zadania wyniósł 58 750 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji¹² stanowiła 50,19% wydatków ogółem.

Żadna z ww. umów nie była aneksowana.

(akta kontroli str. 44-62, 100-111, 130)

Złożone przez Spółkę oferty¹³ były zgodne ze wzorami określonymi w załącznikach do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań¹⁴. Oferty zawierały m.in. określenie miejsca realizacji zadania, opis grupy docelowej, sposób rozwiązywania jej problemów/zaspokajania potrzeb, opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania i harmonogram w podziale na działania. Prezentowany w nich opis działań był spójny z harmonogramem i kosztorysem.

(akta kontroli str. 9-29, 35-43, 78-99)

Sprawozdanie końcowe z wykonania Projektu 2021 było sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia w sprawie wzoru oferty, umowy i sprawozdania. Zawierało opis osiągniętych rezultatów wraz z informacją o poszczególnych działaniach, liczbowym określeniem ich skali oraz krótkim opisem wykonanych zadań zrealizowanych w ramach Projektu 2021¹⁵.

(akta kontroli str. 57-62)

Sprawozdanie z wykonania zadania zostało złożone w terminie określonym w umowie¹⁶. Wykazany w sprawozdaniu zakres działań nie różnił się od zakresu działań określonego w ofercie, poza zmianą udziału seniorów niesamodzielnymi w zakładanej grupie beneficjentów, tzn.: w ofercie założono objęcie zadaniami 90 seniorów, z tego 70 seniorów mobilnych i 20 seniorów niesamodzielnymi, natomiast w sprawozdaniu wykazano objęcie zadaniami 90 seniorów, z tego 65 seniorów mobilnych i 25 seniorów niesamodzielnymi. Przyczyną tej zmiany była epidemia COVID-19, która negatywnie wpłynęła na kondycję fizyczną i psychiczną seniorów. Sprawozdanie z realizacji badanego projektu zostało przez Ministerstwo zaakceptowane¹⁷.

(akta kontroli str. 57-62, 64)

Rozliczone w sprawozdaniu działania były zgodne z przewidzianymi w ofercie i zostały zrealizowane w pełnym zakresie.

(akta kontroli str. 35-43, 57-62)

Realizacja poszczególnych działań w badanych projektach była dokumentowana w harmonogramach zajęć przygotowywanych dla każdej z grup uczestników¹⁸ i kartach pracy wolontariuszy. Sporządzano ponadto listy uczestników z podziałem

¹² Wynosząca 52 200 zł.

¹³ Oferta na realizację Projektu 2021 została złożona do MRiPS 26 marca 2021 r., oferta na realizację Projektu 2022 – 28 lutego 2022 r.

¹⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 2057. Dalej: *rozporządzenie ws. wzorów oferty, umowy i sprawozdania*.

¹⁵ W tym osiągnięte rezultaty zadania publicznego i sposób, w jaki zostały zmierzone, a także rezultaty trwale oraz w jakim stopniu realizacja zadania przyczyniła się do osiągnięcia celu.

¹⁶ W dniu 28 stycznia 2022 r.

¹⁷ W dniu 31 marca 2022 r.

¹⁸ W Programie 2021 utworzono osiem senioralnych grup samopomocowych, a w Programie 2022 siedem takich grup.

na grupy oraz listy obecności i karty wizyt wolontariusza u osoby starszej. Spółka posiadała również zarchiwizowane programy zjazdów aktywizacyjnych wraz z listami obecności.

(akta kontroli str. 117-124, 449-491)

1.2. Działalność Spółki w ramach Programu „Aktywni+” miała charakter nieodpłatny. Informacja w tym zakresie była podana w złożonych ofertach. Przy realizacji zadań objętych umowami Spółka nie pobierała opłat lub wpłat od beneficjentów projektów. Na rachunku bankowym, wskazanym w umowach dotacyjnych, Spółka nie uzyskała przychodów w postaci odsetek bankowych od zgromadzonych środków.

(akta kontroli str. 35, 42, 91, 98, 133)

1.3. Przy realizacji projektów wykorzystywano, na podstawie zawartych umów/porozumień, zasoby własne Spółki, osoby/podmioty z zewnątrz i pracę wolontariuszy. Osoby zatrudnione¹⁹ do realizacji zadań w ramach każdego z dwóch projektów posiadały kwalifikacje i doświadczenie zapewniające właściwą realizację tych zadań, które zweryfikowane zostały przez Spółkę na podstawie przedłożonych: dyplomów, świadectw, zaświadczeń i referencji.

(akta kontroli str. 117-127, 139)

Wynagrodzenie osób realizujących poszczególne zadania wynosiło:

- w Projekcie 2021 – po 4 000 zł księgowa i koordynator Projektu oraz po 1 000 zł (animatorzy zjazdów),
- w Projekcie 2022²⁰ – po 8 400 zł księgowa i koordynator Projektu oraz 1 200 zł (animator zjazdu).

W 2021 r. koszt jednej godziny pracy księgowej i koordynatora wyniósł 25 zł, a animatora 50 zł. W kolejnym roku ww. koszty wynosiły (odpowiednio): 30 zł i 60 zł. Poziom wynagrodzeń osobowych wypłacony przy realizacji dotowanego zadania w 2021 r. nie naruszał zasad Programu „Aktywni+”²¹.

(dowód: akta kontroli str. 35, 41, 91, 97)

Zgodnie z zasadami Programu, niefinansowy wkład własny do projektów, w postaci nieodpłatnej dobrowolnej pracy (wolontariat), miał wyłącznie charakter osobowy. Wartość pracy wolontariusza była ustalana na podstawie ilości spędzonego czasu z uczestnikami oraz stawki godzinowej za dany rodzaj wykonywanej pracy²². Wysokość tej stawki wyceniono na 25 zł za godzinę, w każdym z badanych projektów. Podana w sprawozdaniu z wykonania Projektu 2021 wartość kosztów pokrytych z wkładu osobowego została rozliczona w wysokościach określonej w ofercie.

(akta kontroli, str. 35, 40, 57-60, 91, 97, 117-124)

1.4. Analiza 25 dowodów księgowych²³ oraz sprawozdania z realizacji Projektu 2021 wykazała, że wydatki związane z kosztami osobowymi I kategorii (koszty merytoryczne projektu) były rozliczne w ramach tej kategorii, zgodnie z zasadami Programu „Aktywni+”. W kosztach merytorycznych nie były ujmowane wydatki

¹⁹ W ramach Projektu 2021 zatrudniono dziewięć osób, (koordynatora Projektu, księgową i siedmiu opiekunów), a w ramach Projektu 2022 – 11 osób (koordynatora Projektu, księgową i dziewięciu opiekunów).

²⁰ Według stanu na dzień 30 września 2022 r.

²¹ Określonych w Regulaminie otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 – edycja odpowiednio 2021 i 2022, zwanego dalej: Regulaminem konkursu.

²² Ustalona w wysokości 15 000 zł w 2021 r. i 9 000 zł w 2022 r.

²³ Badaniem objęto wszystkie dowody księgowe z Projektu 2021 na łączną kwotę 235 081,16 zł, w tym dwa dowody dotyczące kosztów administracyjnych dotyczących obsługi księgowej i koordynacji projektu na łączną kwotę 8 000 zł.

osobowe związane z obsługą zadania, w tym administracyjne, tj. dotyczące II kategorii kosztów. Jednocześnie w kategorii II wykazano koszty obsługi finansowej i koordynacji projektu.

(akta kontroli str. 57-62, 184-186)

Spółka nie przekroczyła limitów kosztów związanych z obsługą Projektu 2021 określonych w zasadach Programu. Zaplanowane i wykonane koszty obsługi zadań (kategoria II) w Projekcie 2021, w kwocie 8 000 zł stanowiły 3,6 % wartości udzielonej dotacji. W Projekcie 2022, zaplanowane koszty obsługi zadań w kwocie 16 800 zł stanowiły 16,15% wartości dotacji. W obu kontrolowanych projektach, w ramach kategorii I nie rozliczano wydatków osobowych dotyczących kategorii II.

(akta kontroli str. 40-41, 57-62, 97-98)

1.5. Płatności za faktury (rachunki) dokonywane były z rachunku bankowego, na który przekazano dotacje²⁴. W przypadku badanych projektów przestrzegana była zasada obrotu bezgotówkowego. Nie stwierdzono przypadków płatności gotówkowych.

(akta kontroli str. 71-72, 309-310)

1.6. Analiza wybranych kosztów działań realizowanych w ramach poszczególnych projektów (przygotowanie i dowóz posiłków obiadowych odpowiednio do ośmiu i siedmiu punktów odbioru, zakwaterowanie i wyżywienie odpowiednio grupy 40- osobowej i 50-osobowej) wykazała, że przedstawione w ofertach ceny jednostkowe poszczególnych usług były ustalane na podstawie rozpoznania cenowego lokalnego rynku²⁵. Z kolei zapytania ofertowe kierowano do przynajmniej trzech firm świadczących tego typu usługi. Po otrzymaniu ofert cenowych, dokonywano wyboru najkorzystniejszej pod względem finansowym oraz spełniającej wymogi merytoryczne (np. możliwość realizacji usług w danym czasie, dla dużej grupy osób jednocześnie).

(akta kontroli str. 142, 147-150, 155-172, 184-188)

1.7. Dla zadań finansowanych z Programu „Aktywni+” Spółka prowadziła wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową²⁶ w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych, co spełniało warunek określony w art. 16 ust. 5 ustawy działalności pożytku publicznego oraz w § 5 ust. 1 zawartych umów.

Koszty podane w sprawozdaniu z realizacji Projektu 2021 wynikały z ewidencji księgowej oraz były zgodne z danymi z zestawień obrotów i sald za okres objęty rozliczeniem.

Koszty realizacji projektów 2021 i 2022²⁷ wyniosły, odpowiednio:

- w 2021 r. - 249 950 zł (w tym prawidłowo wykazane w sprawozdaniu z wykonania wydatków koszty merytoryczne 241 950 zł²⁸ i koszty administracyjne 8 000 zł²⁹),
- w 2022 r. - 58 750 zł (w całości były to koszty merytoryczne).

(akta kontroli str. 57-62, 65-70, 129, 131-132, 184-188, 311-313)

²⁴ Spółka posiadała wyodrębniony rachunek bankowy na rzecz gromadzenia środków oraz przeprowadzania operacji finansowych w ramach zarówno Projektu 2021 i Projektu 2022.

²⁵ Rozpoznanie przeprowadzono poprzez zebranie ofert od potencjalnych kontrahentów, do których skierowano prośby o wycenę poszczególnych usług.

²⁶ Zgodnie z Planem kont określonym w Polityce rachunkowości Spółki prowadzono odrębne analityczne konta księgowe służące do ewidencji kosztów działalności finansowanych z dotacji (konta kosztowe zespołu 4).

²⁷ Według stanu na dzień 30 września 2022 r.

²⁸ Pokryte kwotą 217 000 zł z dotacji (96,4%), kwotą 15 000 zł stanowiącą wkład własny osobowy i kwotą 9 950 zł jako wkład własny finansowy.

²⁹ Stanowiące 3,6% wartości dotacji.

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego³⁰, Spółka nie podlegała obowiązkowi badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta. W związku z powyższym w okresie objętym kontrolą sprawozdanie finansowe Spółki za 2021 r. nie było poddane takiemu badaniu.

(akta kontroli str. 173, 178)

1.8. Szczegółowe badanie 36 dowodów księgowych³¹ na kwotę ogółem 287 282,00zł³² wykazało, że wydatki z nich wynikające zostały przewidziane w budżetach poszczególnych projektów i poniesione w okresie ich realizacji. Wszystkie dokumenty zawierały dane określone w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³³. Ponadto, zgodnie z zasadami Programu „Aktywni+”, zawierały trwały opis obejmujący m.in.: dane o umowie i zadaniu finansowanym z Programu, opis merytoryczny zadania, którego płatność dotyczy, przeznaczenie zakupionego towaru/usługi, informację w jakiej części należność opłacono z dotacji Programu a w jakiej ze środków własnych, podpisy osób potwierdzających sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, dekret księgowy i numer dowodu księgowego oraz zatwierdzenie do zapłaty.

(akta kontroli str. 184-188, 499)

1.9. Rozliczenia z realizacji Projektu 2021 nie obejmowały wydatków niekwalifikowalnych, określonych w Regulaminie Programu.

(akta kontroli str. 57-62, 65-70)

1.10. Spółka przestrzegała zasady bezpośredniej realizacji zadania publicznego przez organizację dotowaną ze środków Programu. Przy realizacji obu badanych projektów, w ramach realizowanych zadań (organizacji spotkań aktywizacyjnych senioralnych grup samopomocowych³⁴), zlecano firmie zewnętrznej przygotowanie i dostarczanie posiłków, co zostało ujęte w ofertach w Części III Opis zadania pkt 4 ww. projektów.

(akta kontroli str. 35, 37, 91, 94)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w badanym obszarze.

OBSZAR

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu
faktycznego

2.1. Działalność dla seniorów była prowadzona przez Spółkę w ramach realizowanych projektów, które wpisywały się w politykę senioralną województwa

³⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 2148.

³¹ Badaniem objęto 25 dowodów księgowych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania zadania w 2021 r. i 11 dowodów, dokumentujących poniesienie wydatków przy realizacji Projektu 2022 do 30 września 2022 r.

³² Z tego kwota 235 081,16 zł dotyczyła wydatków poniesionych przy realizacji Projektu 2021, a kwota 52 200,84 zł to wydatki poniesione w ramach Projektu 2022.

³³ Dz.U. z 2021 r., poz. 217 ze zm. Dalej: *ustawa o rachunkowości*.

³⁴ Dalej: SGS.

śląskiego³⁵ i Miasta Częstochowy³⁶. Zakładane do realizacji zadania publiczne poprzedziło rozpoznanie potrzeb seniorów w zakresie aktywności społecznej osób starszych w kontekście uwarunkowań funkcjonowania lokalnej społeczności. W lutym 2021 r. przedstawiciele Spółki przeprowadzili własne badania w tym zakresie, z wykorzystaniem anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród osób powyżej 60 roku życia³⁷. Ponadto wykorzystywane było również doświadczenie zdobyte przy realizacji wcześniejszych projektów, tj. „Rządowego Programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020”³⁸ (edycja 2019 i edycja 2020). Spółka współpracowała także z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej, prowadzącej szeroko zakrojoną działalność charytatywną, której beneficjentami były m.in. osoby starsze. Ponadto Spółka współpracowała z parafiami i działającymi przy nich klubami seniorów oraz wspólnotami zrzeszającymi osoby starsze.

(akta kontroli str. 142-144, 151-152)

W informacji Prezydenta Miasta Częstochowy, dotyczącej działań podejmowanych w Gminie Częstochowa na rzecz aktywizacji społecznej osób w wieku senioralnym w latach 2021-2022, wykazano m.in. funkcjonowanie:

- dwóch Dziennych Domów Senior+³⁹;
- Częstochowskiego Centrum Aktywności Seniorów⁴⁰, w ramach którego działał Dzienny Dom Pomocy Społecznej;
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku⁴¹;
- Biura Obsługi Seniora w Urzędzie Miasta Częstochowy (BOI Nr 3);
- Czterech Uniwersytetów Trzeciego Wieku⁴², z zajęć których korzystało ok. 2000 studentów-seniorów⁴³;
- Miejskiej Rady Seniorów w Częstochowie, powołanej w 16 stycznia 2014 r., której celem było słuzenie osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta, zapobieganie i przełamywanie marginalizacji seniorów⁴⁴;
- punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej dla seniorów;

³⁵ Określona w „Strategii polityki społecznej województwa śląskiego na lata 2020-2030”, której jednym z celów strategicznych był Rozwój warunków sprzyjających aktywnemu i pełnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa (pkt 3.1. Cele strategiczne i kierunki działań).

³⁶ Określonej w „Programie Działań na Rzecz Seniorów w Mieście Częstochowie do roku 2030” (cele strategiczne: 2.1. „Poprawa stanu zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych” i 2.2. „Rozwój aktywności społecznej i zawodowej osób starszych”).

³⁷ Wyniki przeprowadzonych wśród seniorów ankiet wykazały duże zainteresowanie: uczestnictwem w codziennych spotkaniach, podczas których mogliby skorzystać z darmowego posiłku (94% badanej populacji), uczestnictwem w wyjazdowych zjazdach integracyjnych z innymi seniorami poza miejscem zamieszkania (91%), świadczeniem wolontariatu na rzecz osób starszych z sąsiedztwa, które nie mogą opuścić swojego miejsca zamieszkania (65%) oraz różnego rodzaju wsparciem edukacyjnym i kulturalnym dla zachowania aktywności i podnoszenia kompetencji społecznych przykładowo uczestnictwo w zajęciach muzycznych, sportowych, prelekcjach prowadzonych przez zaproszonych gości lub wolontariuszy (70%).

³⁸ Dalej: Program ASOS.

³⁹ 1) Dzienny Dom Senior+, ul. Rapackiego 3/5, Caritas Archidiecezji Częstochowskiej, 2) Dzienny Dom Senior+, ul. Marysia 93, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Częstochowie.

⁴⁰ Przy ul. Staszica 10 w Częstochowie, prowadzonego przez Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki.

⁴¹ Przy ul. Wieluńskiej 1 w Częstochowie.

⁴² 1) przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, przy Al. Armii Krajowej 19B w Częstochowie, 2) przy Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 4/8, 3) Stowarzyszenie Częstochowski Uniwersytet Trzeciego Wieku przy ul. Jasnógórskiej 8, 4) Uniwersytet Trzeciego Wieku Akademi Polonijnej przy ul. Puławskiego 4/6.

⁴³ W 2021 r. działalność Uniwersytetów ograniczyła się do działań online, przede wszystkim kontynuując naukę języków obcych i warsztatów o zdrowiu.

⁴⁴ W 2021 r. odbyły się trzy posiedzenia ww. Rady (z uwagi na pandemię), a w 2022 r. odbyły się cztery spotkania.

- usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Wśród działań podjętych na rzecz osób starszych wymieniono m.in.:

- publikowanie bieżących informacji dla seniorów na oficjalnej stronie internetowej Miasta;
- umożliwienie korzystania ze zniżek w ramach przejazdów komunikacją miejską – „Roczny bilet miejski dla seniora” - emerytki powyżej 60 roku życia i emeryci powyżej 65 roku życia;
- realizację programu *Koperta życia*, który ma na celu zapewnienie osobom starszym oraz samotnym wsparcie w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia i życia podczas udzielania pomocy przez różnego rodzaju służby medyczne;
- realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej *Programu Wspieraj Seniora*, w ramach którego świadczone wsparcie na rzecz seniorów (robienie i dostarczanie zakupów, pomoc w dokonaniu zgłoszenia na szczepienia przeciw COVID-19, itp.);
- dostępność *Częstochowskiej Karty Seniora* - założeniem projektu jest udostępnienie częstochowskim seniorom oferty zniżek, rabatów i promocji, celem zachęcenia ich do korzystania z wielu aktywnych form socjalizacji⁴⁵;
- zorganizowanie „Śniadania Wielkanocnego 2021” dla osób starszych i samotnych⁴⁶;
- wyemitowanie w lokalnej telewizji w Częstochowie⁴⁷ cyklu programów edukacyjnych dla seniorów.

(akta kontroli str. 135-138)

2.2. Projekty objęte badaniem były realizowane w ramach Priorytetu P1 *Aktywność społeczna*⁴⁸ i obejmowały rozwinięcie sieci grup samopomocowych dla seniorów, w których osoby starsze powyżej 60 roku życia tworzyły wspólnoty wspierające siebie nawzajem oraz otaczały wsparciem wolontariackim niesamodzielne osoby starsze z ich najbliższego otoczenia.

W Projekcie 2021 zaplanowano uczestnictwo 110 osób⁴⁹, natomiast w Projekcie 2022 – 90 osób⁵⁰. Adresatami zadań były osoby starsze zamieszkujące na terenie miasta Częstochowy, będące uczestnikami grup samopomocowych oraz osoby z gmin wiejskich i wiejsko-miejskich z terenu woj. śląskiego i łódzkiego.

Rekrutację uczestników projektów przeprowadzono spośród beneficjentów dwóch edycji projektów zrealizowanych przez Spółkę w ramach Programu ASOS (w stosunku ok. od 60 % do 70 % wszystkich uczestników) oraz spośród seniorów, których nie udało się włączyć w projekty z lat poprzednich, a także spośród tych, którzy zgłaszali się do Programu w wyniku współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy

⁴⁵ Projekt był przeznaczony dla osób w wieku 60+, zamieszkałych na terenie miasta Częstochowy, którzy dzięki posiadaniu karty „Częstochowski Senior” mogą skorzystać z promocji przygotowanych przez partnerów Projektu. W bazie partnerów znajdowały się: kawiarnie, instytucje kultury, obiekty sportowe i rekreacyjne, klub fitness, usługi medyczne i rehabilitacyjne.

⁴⁶ Z akcji pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy zorganizowanej przez Fundację Chrześcijańską „Adullam” skorzystało 350 mieszkańców i mieszanek Miasta - seniorek i seniorów, samotnych, chorych, będących w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych bezdomnością bądź już w kryzysie bezdomności czy uzależnionych.

⁴⁷ Pn. TV Orion.

⁴⁸ Jeden z czterech priorytetowych obszarów działań realizowanych w ramach Programu „Aktywni+”.

⁴⁹ Z tego 90 seniorów mobilnych, 20 seniorów niesamodzielnych.

⁵⁰ Z tego 70 seniorów mobilnych, 20 seniorów niesamodzielnych.

Spolecznej, jednostkami prowadzącymi Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa” i klubami seniora (w stosunku ok. od 30 % do 40 % wszystkich uczestników).

(akta kontroli str. 35-37, 91-93)

Celem głównym obu projektów było zwiększenie udziału seniorów w aktywnych formach spędzania czasu wolnego poprzez organizację codziennych spotkań przy wspólnym posiłku, organizację dostępu do usług kulturalnych, rekreacyjnych oraz rozwijanie wolontariatu osób na rzecz innych seniorów w lokalnych społecznościach.

(akta kontroli str. 35-36, 91-92)

Wszystkie założone cele Projektu 2021 zostały osiągnięte w wymiarze określonym w ofercie, poprzez m.in.:

- uruchomienie i funkcjonowanie ośmiu SGS liczących łącznie 90 osób, w tym 25 osób niesamodzielnych, które uczestniczyły w 148 spotkaniach aktywizujących,
- udział seniorów w zajęciach aktywizujących (zajęcia muzyczne i usprawniające kondycję fizyczną oraz prelekcje) w wymiarze 240 godz.,
- świadczenie przez uczestników SGS wolontariatu na rzecz seniorów niesamodzielnych przez 1 400 godz.,
- udział 80 seniorów, w tym 20 seniorów z gmin wiejskich i wiejsko-miejskich, w dwóch aktywizujących zjazdach senioralnych.

Do pomiaru rezultatów zastosowano skwantyfikowane wskaźniki, m.in. takie jak: liczba spotkań (założono 147 spotkań, a osiągnięto wskaźnik na poziomie 100,7%), liczba godzin przeprowadzonych zajęć aktywizujących (osiągnięto wskaźnik 100%), liczba godzin podjętych działań wolontariackich przez seniorów mobilnych na rzecz seniorów niemobilnych (osiągnięto wskaźnik na poziomie 134,6%), liczba seniorów uczestniczących w dwóch zjazdach aktywizujących (100%).

(akta kontroli str. 57-62, 73-77, 117-121)

Cele Projektu 2022 (wg stanu na dzień 30 września 2022 r.) zostały osiągnięte w następującym stopniu:

- uruchomiono siedem SGS liczących łącznie 80 osób, w tym 20 osób niesamodzielnych, które uczestniczyły w 30 spotkaniach aktywizujących,
- uczestnicy SGS świadczyli działania wolontariackie na rzecz seniorów niesamodzielnych przez 799 godz.,
- 50 seniorów, w tym 20 seniorów z gmin woj. śląskiego i łódzkiego brało udział w aktywizującym zjeździe senioralnym.

Do pomiaru rezultatów określono skwantyfikowane wskaźniki, m.in. takie jak: liczba spotkań SGS (założono 58 spotkań, a osiągnięto wskaźnik na poziomie 51,7%), liczba godzin podjętych działań wolontariackich przez seniorów mobilnych na rzecz seniorów niemobilnych (osiągnięto wskaźnik na poziomie 95,1%), liczba seniorów uczestniczących w zjeździe aktywizującym (100%).

(akta kontroli str. 115-117, 121-124)

Pomiaru rezultatów obu Projektów dokonano w trakcie i na zakończenie działań na podstawie prowadzonej dokumentacji w formie kart uczestnictwa w spotkaniach SGS i odbioru posiłku, list uczestników i list obecności oraz kart wizyt wolontariusza-seniora u osoby starszej.

(akta kontroli str. 57-62, 73-77, 117-124, 449-491)

Po zakończeniu realizacji Projektu 2021, Spółka przeprowadziła badanie ankietowe uczestników⁵¹, którego celem była ocena satysfakcji beneficjentów oraz możliwość pozyskania wskazówek dla oferenta na ewentualne przyszłe edycje Programu. Spółka podała, że w wyniku ww. badania ankietowego:

- 91% ankietowanych potwierdziło wysoką satysfakcję z uczestnictwa w codziennych spotkaniach dla osób, podczas których mogli skorzystać z darmowego posiłku obiadowego⁵²;
- 74% ankietowanych potwierdziło wysoką satysfakcję z uczestnictwa w zajęciach tematycznych np. muzycznych, sportowych, prelekcji prowadzonych przez zaproszonych gości lub wolontariuszy⁵³;
- 53% ankietowanych potwierdziło wysoką satysfakcję z odwiedzin seniorów niesamodzielnych;
- 96 % ankietowanych potwierdziło wysoką satysfakcję z uczestnictwa w wyjazdowych zjazdach integracyjnych i organizowanych w ich ramach warsztatów, wycieczek, wyjść i innych⁵⁴.

(akta kontroli str. 144-145, 153-154)

Promocja projektów w ramach Programu „Aktywni+” odbywała się m.in. poprzez stronę internetową Spółki⁵⁵ oraz media lokalne (np. Telewizję TVP 3⁵⁶). W ramach promocji zakupiono tabliczki i plakaty, informujące o działalności SGS w ramach otrzymanego dofinansowania z Programu, które umieszczono zarówno w siedzibie Spółki, jak i miejscach spotkań Seniorów. Oba projekty promowano również poprzez stałe informowanie beneficjentów, z jakich środków działania są dofinansowywane⁵⁷. Spółka objęła działaniami projektowymi mieszkańców miasta Częstochowy oraz włączyła seniorów z gmin ościennych: Kłomnice i Mstów.

(akta kontroli str. 144)

Badanie ankietowe przeprowadzone przez NIK wśród beneficjentów Programu 2021⁵⁸ wykazało m.in., że:

- wszyscy ankietowani słyszeli o Programie „Aktywni+”;
- wszyscy ankietowani potwierdzili swój udział w projekcie zorganizowanym przez Spółkę w 2021 r.;
- głównym źródłem wiedzy o organizowanym wydarzeniu był w 10 przypadkach (50%) ksiądz proboszcz z parafii. W siedmiu przypadkach (35%) respondenci pozyskali informację o projekcie od znajomych lub rodziny, w czterech przypadkach (20%) z ogłoszeń, plakatów i ulotek. Tyle samo poprzez zaproszenie od organizatora. W dwóch przypadkach

⁵¹ Ankietę rozdano wśród 90 uczestników, z tego 70 ankiet wróciło do Spółki.

⁵² 7% ankietowanych potwierdziło częściową satysfakcję, a 2% jej brak.

⁵³ 21 % ankietowanych potwierdziło częściową satysfakcję, a 5% jej brak.

⁵⁴ 2 % ankietowanych potwierdziło częściową satysfakcję, a 1% jej brak.

⁵⁵ <https://servire.pl/>

⁵⁶ W dniu 18 lipca 2021 r. wyemitowano w programie „Credo” nagrany materiał z przebiegu spotkania jednej z SGS z udziałem seniorów oraz obecnych na spotkaniu wolontariuszy.

⁵⁷ Dokumentacja projektowa zawierała logo Ministerstwa, Programu „Aktywni+” oraz Spółki.

⁵⁸ NIK przeprowadziła badanie ankietowe wśród losowo wybranych osób starszych, które uczestniczyły w Projekcie 2021. Ankiety skierowano do 23 osób (26%) spośród 90 stałych uczestników tego projektu. Od uczestników otrzymano 20 ankiet (22%). Respondentami było 16 kobiet (80%) oraz czterech mężczyzn (20%) w wieku powyżej 60 lat. Wykształcenie podstawowe posiadało czterech respondentów (20%), zawodowe – siedmiu (35%), średnie – sześciu (30%), a wyższe - dwóch (10%), jeden respondent nie udzielił odpowiedzi w tym zakresie. Spośród ankietowanych, 16 z nich mieszkało w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców, dwóch ankietowanych w mieście do 20 tys. mieszkańców, jeden ankietowany w mieście od 20 tys. do 50 tys. mieszkańców, a jeden ankietowany nie udzielił odpowiedzi w tym zakresie.

- (10%) źródłem informacji był kontakt z organizacjami senioralnymi, a w jednym przypadku radio lub telewizja;
- 20 osób (100%) stwierdziło, że informacja o wydarzeniu i możliwości wzięcia w nim udziału była wystarczająca,
 - 19 osób (95%), podejmując udział w projekcie, oczekiwali przede wszystkim wyjścia z domu – 12 przypadków (63%) i rozmowy – 10 przypadków (53%), a wśród innych oczekiwań wskazały m.in.: *możliwość podzielenia się własnymi wspomnieniami i miłe spędzanie wolnego czasu* – po dziewięć przypadków (47%), *przebywanie wśród ludzi i aktywność fizyczną* – po siedem przypadków (37%), *włączenie się w działania środowiska lokalnego* – sześć przypadków (32%), *uzyskanie konkretnego wsparcia w zaspakajaniu potrzeb* – pięć przypadków (26%);
 - 18 uczestników (90%) wskazało, że brało udział m.in.: w akcjach promujących zdrowy styl życia – osiem osób (44%), w wycieczkach jedno- lub kilkudniowych i zajęciach hobbystycznych – po sześć osób (33%), po pięć osób (28%) w występach artystycznych i w spotkaniach z ekspertami (np. lekarz, prawnik), w przedstawieniach teatralnych i pokazach filmowych – po trzy osoby (17%), w spotkaniach z udziałem znanych osób – dwie osoby (11%);
 - 11 osób (55%) stwierdziło, że projekt „całkowicie” spełniał ich oczekiwania, dwie osoby (10%), że spełniał je „w większości”, dwie (10%), że „powyżej”, dwie (10%) uznały, że ich oczekiwania zostały spełnione „częściowo”, jedna osoba (5%), że jego oczekiwania zostały spełnione w niewielkim stopniu a dwie osoby (10%) nie udzieliły odpowiedzi w tym zakresie;
 - 14 osób (70 %) spośród ankietowanych wskazało, że najbardziej zadowolone były m.in. z wycieczki, ze spotkań i rozmów, z posiłków, z pomocy przy sprzątnięciu i zakupach, z towarzystwa i aktywności;
 - 13 osób (65%) oceniło organizację projektu jako bardzo dobrą, sześć osób (30%) jako dobrą, a jedna osoba jako wzorową;
 - 18 osób (90%) chciałoby ponownie wziąć udział w tego typu wydarzeniu;
 - przed udziałem w Projekcie 2021, 11 osób (55%) brało udział w podobnych wydarzeniach, w tym sześć „kilka razy”, a jedna „regularnie”;
 - 12 osób (60%) odpowiedziało, że nadal bierze udział w podobnych wydarzeniach, w tym pięć osób – kilka razy w tygodniu, trzy osoby – kilka razy w roku, dwie osoby – co najmniej raz w miesiącu, a jedna osoba wskazała, że sama organizuje podobne wydarzenia;
 - do udziału w podobnym wydarzeniu udało się zachęcić znajomych, przyjaciół, rodzinę 11 respondentom (55%);
 - cztery osoby (20%) zgłosiły propozycje zmian, dotyczące częstszego kontaktu i szerszej pomocy w domu;
 - dziewięć osób (45%) wśród wydarzeń, w jakich najchętniej wzięłoby udział w przyszłości wymieniło m.in.: spotkanie z rehabilitantem i lekarzem, wycieczki krajoznawcze, zajęcia dotyczące robótek ręcznych i haftu.

(akta kontroli str. 73-75, 189-308, 492-494)

Badanie ankietowe przeprowadzone przez NIK wśród beneficjentów Programu 2022⁵⁹ wykazało m.in., że:

⁵⁹ NIK przeprowadziła badanie ankietowe wśród losowo wybranych seniorów, które uczestniczyły w Projekcie 2022. Ankiety skierowano do 23 osób (29%) spośród 80 uczestników tego projektu. Od uczestników otrzymano 21 ankiet (26%). Respondentami było 17 kobiet (81%) oraz czterech mężczyzn (19%) w wieku powyżej 60 lat.

- wszyscy ankietowani słyszeli o Programie „Aktywni+”;
- wszyscy ankietowani potwierdzili swój udział w projekcie zorganizowanym przez Spółkę w 2022 r.;
- głównym źródłem wiedzy o organizowanym wydarzeniu był w 10 przypadkach (57%) ksiądz z parafii. W pięciu przypadkach (24%) respondenci pozyskali informację o projekcie od znajomych lub rodziny. Tyle samo poprzez zaproszenie od organizatora. W jednym przypadku źródłem informacji był Caritas;
- 21 osób (100%) stwierdziło, że informacja o wydarzeniu i możliwości wzięcia w nim udziału była wystarczająca;
- podejmując udział w projekcie 18 osób (86%) oczekiwało przede wszystkim miłego spędzenia wolnego czasu, wyjścia z domu – 15 osób (71%), przebywania wśród ludzi – 13 osób (62%) i rozmowy – 12 osób (57%), a wśród innych oczekiwań wskazały m.in.: *uzyskanie konkretnego wsparcia w zaspakajaniu potrzeb* – dziewięć przypadków (43%), *poszerzenie wiedzy i/lub umiejętności* – osiem przypadków (38%), *obcowanie z kulturą i/lub sztuką* – siedem przypadków (33%), *możliwość podzielenia się własnym poglądami* – sześć przypadków (29%), *udzielenie pomocy osobom bardziej potrzebującym i włączenie się w działania środowiska lokalnego* – po pięć przypadków (24%);
- 21 uczestników (100%) wskazało, że brało udział m.in.: w pokazach filmowych – 17 osób (81%), w wycieczkach jedno lub kilku dniowych i w akcjach promujących zdrowy styl życia – po 11 osób (52%), w występach artystycznych – dziewięć osób (43%), w przedstawieniach teatralnych – cztery osoby (19%), w zajęciach hobbystycznych i spotkaniach z udziałem znanych osób – po trzy osoby (14%). Trzech uczestników wskazało także swój udział w spotkaniach z wolontariuszem, dwie osoby w występie *Kwartetu Męskiego „Pochodnia”*, a jeden uczestnik w pielgrzymce;
- 16 osób (76%) stwierdziło, że projekt „całkowicie” spełniał ich oczekiwania, trzy osoby (14%), że je przewyższył, a dwie (10%), że spełniał je „w większości”;
- 20 osób spośród ankietowanych wskazało, że najbardziej zadowolone były m.in. z obiadów, z wycieczki, z pracy wolontariuszy, ze spotkania z dietetyczką, z możliwości wyjścia z domu oraz imprez kulturalnych;
- 11 osób (52%) oceniło organizację projektu jako bardzo dobrą, sześć osób (29%) jako wzorową, a cztery osoby (19%) jako dobrą. Wśród czterech uwag zgłoszonych do projektu uczestnicy wskazali m.in. *Jestem osobą samotną – leżącą i akcja „Senior dla Seniora” jest dla mnie wielkim dobrodziejstwem. Mam ciepły posiłek na czas oraz towarzystwo w osobie wolontariusza; Program ułożony całkowicie pod zaspakajanie starszego człowieka z ogromną empatią i szacunkiem. Program jest zawsze skrupulatnie przestrzegany;*
- wszyscy uczestnicy chcieliby ponownie wziąć udział w tego typu wydarzeniu;
- przed udziałem w Projekcie 2022, pięć osób (24%) brało udział w podobnych wydarzeniach, w tym dwie „tyko raz”, a jedna „regularnie”;

Wykształcenie podstawowe posiadał jeden respondent (5%), zawodowe sześciu (28%), średnie 10 (48%), a wyższe czterech (19%). Jeden ankietowany był mieszkańcem wsi (5%), a 20 mieszkało w miastach – 19 respondentów (90%) w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców, a jeden (5%) w mieście od 50 tys. do 100 tys. mieszkańców.

- 19 osób (90%) odpowiedziało, że obecnie nadal bierze udział w podobnych wydarzeniach, z tego osiem osób – kilka razy w tygodniu, sześć – kilka razy w roku, cztery – co najmniej raz w miesiącu, a jedna wskazała, że „raz w tygodniu”;
- do udziału w podobnym wydarzeniu udało się zachęcić znajomych, przyjaciół, rodzinę 12 respondentom (57%);
- pięć osób (24%) zgłosiło propozycje zmian, dotyczące zwiększenia częstotliwości spotkań, w tym spotkań z lekarzem czy rehabilitantem, spotkań kulturalnych, a także spotkań w temacie zdrowego żywienia czy radzenia sobie w sytuacjach stresowych;
- 17 osób (81%) wśród wydarzeń, w jakich najchętniej wzięłoby udział w przyszłości wymieniło m.in.: spotkanie z rehabilitantem i lekarzem, spotkanie z prawnikiem w celu zapoznania z obowiązującymi przepisami dotyczącymi sporządzania testamentu, pomocy społecznej prawem podatkowym, wycieczki krajoznawcze, zajęcia manualne, wieczorki taneczne, występy dzieci i młodzieży, wyjścia na basen.

(akta kontroli str. 112-114, 314-439, 495-498)

2.3. Prezes Zarządu wyjaśnił, że największą trudnością w realizacji zadania była biurokracja wymagana przez regulamin konkursu w stosunku do beneficjentów. Stwierdził: *Konieczność podpisywania przez seniorów oświadczeń potwierdzających poniesienie wydatków związanych z uczestnictwem w poszczególnych działaniach w ramach zadania wywołuje ich nieufność, bo jak sami sygnalizują wystarczającym potwierdzeniem ich udziału jest fakt, że podpisują listę obecności.* Zwrócił również uwagę, że beneficjentami były osoby starsze, które powszechnie wyczulane są na to, by nie podawać swoich danych i nie podpisywać dokumentów bez konsultacji np. z kimś z rodziny. Podczas realizacji zadań ujętych w obu projektach poddanych badaniu zarówno koordynator, jak i wolontariusze poświęcali bardzo dużo czasu tłumacząc treść dokumentów koniecznych do potwierdzenia realizacji zadania, co wydłużało czas pracy i przygotowania działań oraz wpływało na nastroje oferenta i wolontariuszy (od których wymaga się zwiększenia ilości zadań administracyjnych) oraz beneficjentów.

Powyższe trudności nie były zgłaszane do MRiPS, gdyż Spółka starała się na bieżąco tłumaczyć beneficjentom potrzebę i bezpieczeństwo podanych przez nich danych.

(akta kontroli str. 145-146)

2.4. Poza realizacją Programu „Aktywni+” Spółka stale współpracowała i wspierała działania Caritas Archidiecezji Częstochowskiej skierowane do różnych grup adresatów, współorganizując m.in. „Pielgrzymkę dla Osób Bezdomnych⁶⁰”, „Wigilię dla najuboższych mieszkańców Częstochowy⁶¹” (w tym dla samotnych osób starszych) i „Dzień Dziecka⁶²”.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że po zakończeniu realizacji Projektu 2021, Spółka kontynuowała działania na rzecz seniorów w oparciu o wolontariat. Ponadto, ze względu na bardzo duże zainteresowanie seniorów, Spółka rozważa realizację podobnych działań, jednak musiałyby być realizowane z częściową odpłatnością ze strony seniorów.

(akta kontroli str. 144, 146)

⁶⁰ W dniu 13 listopada 2021 r.

⁶¹ W dniu 23 grudnia 2021 r.

⁶² W Dniu 1 czerwca 2022 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z brakiem stwierdzonych nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje żadnych uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 13 grudnia 2022 r.

Kontroler

Monika Bukowiec

St. inspektor kontroli państwowej

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

.....